

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi Koulutusrahastosta ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan koulutus- ja erorahastoa ja eräitä sen etuuksia koskevan lainsäädännön uudistamista. Koulutus- ja erorahastoa koskeva laki kumottaisiin ja säädettäisiin laki koulutusrahastosta. Työttömyysturvaa koskevan lainsäädännön uudistamisen yhteydessä koulutus- ja erorahaston ja valtiokonttorin maksama eroraha ja erorahan aikuiskoulutuslisä siirretään osaksi työttömyysturvaa. Näin eroraha ja erorahan aikuiskoulutuslisä ja ammattikoulutusraha ehdotetaan lakkautettaviksi. Koulutusrahaston toimeenpantavaksi jäisi aikuiskoulutustuki ja näyttötutkinnon suorittamisen perusteella maksettava ammattitutkintostipendi. Ammattitutkintostipendi vastaa nykyistä näyttötutkinnon suorittamisen perusteella koulutus- ja erorahastosta ammattikoulutusrahana ja valtiokonttorista ammattitutkintorahana maksettavaa etuutta.

Ammattitutkintostipendi maksettaisiin tie-

tyt hakijan ikää ja työhistoriaa koskevat edellytykset täyttävälle henkilölle. Näistä edellytyksistä ja sipendin määrästä säädettäisiin sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella. Etuus rahoitettaisiin valtion palveluksessa olevien osalta valtion varoista ja muilta osin työnantajilta perittävillä pakollisilla työttömyysvakuutusmaksuilla työttömyysvakuutusrahastosta. Koulutusrahaston hallintokulut maksettaisiin työttömyysvakuutusrahastosta. Etuusasioiden käsittelyssä koulutusrahastossa sovellettaisiin hallintomenettelylain säännöksiä.

Esitys liittyy valtion vuoden 2003 talousarvioesitykseen, jonka osalta tästä esityksestä aiheutuva tarkistamistarve tulee selvitettäväksi talousarvioesitystä täydentävän hallituksen esityksen valmistelun yhteydessä.

Ehdotetut lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan vuoden 2003 alusta.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila

1.1. Lainsäädäntö ja käytäntö

Koulutus- ja erorahaston myöntämät etuudet

Koulutus- ja erorahastosta annetun lain (537/1990) mukaan rahaston etuuksia ovat eroraha, erorahan aikuiskoulutuslisä, ammattikoulutusraha ja aikuiskoulutustuki. Aikuiskoulutustuesta säädetään aikuiskoulutustuesta annetussa laissa (1276/2000). Tarkemmat määräykset muista koulutus- ja erorahaston etuuksista on rahaston säännöissä, jotka sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa. Sosiaali- ja terveysministeriö on vahvistanut rahaston säännöt 11 päivänä heinäkuuta 2000 annetulla päätöksellä. Erorahan osalta säännöt ovat voimassa toistaiseksi. Erorahan aikuiskoulutuslisän, ammattikoulutusrahan ja osittaisen ammattikoulutusrahan osalta sääntöjen voimassaoloa on jatkettu eri päätöksillä. Erorahan aikuiskoulutuslisän ja suoritetun ammattitutkinnon perusteella myönnettävän etuuden osalta säännöt ovat voimassa 31 päivään joulukuuta 2002 saakka.

Koulutus- ja erorahaston maksamat etuudet ovat aikuiskoulutustukea lukuun ottamatta verottomia. Rahaston myöntämät muut etuudet kuin aikuiskoulutustuki ja rahaston hallintokulut rahoitetaan työnantajien suorittamalla työttömyysvakuutusmaksuilla. Työttömyysvakuutusrahasto suorittaa varoistaan rahastolle sen menoja varten vuosittain määrän, joka lasketaan sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamana prosenttimääränä työnantajan asianomaisena vuonna maksamista työpalkoista.

Aikuiskoulutustuki

Koulutus- ja erorahasto on myöntänyt aikuiskoulutustukea elokuusta 2001 alkaen omaehtoiseen ammatilliseen tai ammattitaitoa parantavaan koulutukseen osallistuville palkansaajille ja yrittäjille.

Aikuiskoulutustukeen on oikeus henkilölle, jonka päätoiminen yritystoiminta tai palvelussuhde samaan työnantajaan on kesäntynyt vähintään vuoden ja jolla on työhistoriaa vähintään viiden vuoden ajalta. Siirtymäkaudella 31 päivään heinäkuuta 2006 saakka työhistoriaa edellytetään kuitenkin vähintään 10 vuotta. Aikuiskoulutustuen suuruus perustuu opiskelijan vakiintuneeseen ansiotasoon siten, että 440 euron perusosan lisäksi myönnetään ansio-osaa, jonka suuruus on 20 prosenttia henkilön tuloista 2 700 euroon saakka ja sen ylittävältä osalta 15 prosenttia kuuksudessa. Yrittäjille myönnetään vain perusosaa. Aikuiskoulutustukeen liittyvän opintolainan valtiontakauksen myöntää kansaneläkelaitos. Rahasto maksoi aikuiskoulutustukea noin 4,6 miljoonaa euroa vuonna 2001.

Eroraha

Erorahaa maksetaan koulutus- ja erorahastosta annetun lain 1 §:n mukaan työ- ja virkasuhteen päättymisen johdosta työntekijälle sekä kunnan, kuntainliiton evankelis-luterilaisen ja ortodoksisen kirkon, seurakunnan, seurakuntaliiton ja muun seurakuntain yhtymän viranhaltijalle. Erorahan myöntämisen edellytyksenä on, että henkilö on menettänyt työpaikkansa sen vuoksi, että työnantaja on taloudellisista tai tuotannollisista syistä joutunut supistamaan työvoimaa tai lopettanut toimintansa. Lisäksi edunsaajan uudelleen työhön sijoittumisen on iän tai muun syyn vuoksi tullut olla ilmeisen vaikeaa. Rahaston säännöissä on säännelty tarkemmista erorahan saamisen edellytyksistä siten, että eri työ- tai ammattialoilla työskennelleitä koskevat omat erorahan erityiset myöntämisedellytykset. Myöntämisen edellytyksenä on muun muassa vähintään 45 vuoden ikä, vakiintunut työssäolo, työnhaku työvoimatoimistossa ja se, ettei henkilö ole kieltäytynyt tarjotusta työstä ilman pätevää syytä. Koulutus- ja erorahasto maksoi erora-

haa yhteensä noin 11,2 miljoonaa euroa vuonna 2001.

Erorahan aikuiskoulutuslisä

Erorahan aikuiskoulutuslisää maksetaan koulutus- ja erorahaston sääntöjen mukaan 30 vuotta täyttäneelle henkilölle, jonka hakemuksen perusteena oleva työsuhde on kestänyt vähintään vuoden. Aikuiskoulutuslisän myöntämisen edellytyksenä on, että hakija on menettänyt työpaikkansa sen vuoksi, että työnantaja on taloudellisista tai tuotannollisista syistä joutunut supistamaan työvoimaa tai lopettanut toimintansa. Aikuiskoulutuslisää maksetaan säännöissä tarkemmin määritellyn ammatillisen koulutuksen ajalta 185 euroa kuukaudessa enintään 18 kuukauden ajan. Koulutus- ja erorahasto myönsi aikuiskoulutuslisää noin 3,1 miljoonaa euroa vuonna 2001.

Ammattikoulutusraha

Ammattikoulutusrahalla tuetaan koulutus- ja erorahaston sääntöjen mukaan työssä olevien henkilöiden omaehtoista ammatillista koulutusta. Ammattikoulutusrahana myönnetään osittaista ammattikoulutusrahaa ja tutkinnon suorittamiseen perustuvaa ammattikoulutusrahaa. Perusmuotoista ammattikoulutusrahaa ei ole myönnetty enää aikuiskoulutustukijärjestelmän käynnistymisestä 1 päivästä elokuuta 2001 lukien.

Osittaista ammattikoulutusrahaa maksetaan vuorotteluvapaalla olevalle henkilölle, joka osallistuu omaehtoiseen ammatilliseen koulutukseen, joka on päätoimista ja kokoaikaista. Osittaista ammattikoulutusrahaa maksetaan 185 euroa kuukaudessa. Koulutus- ja erorahasto maksoi osittaista ammattikoulutusrahaa noin 1,7 miljoonaa euroa vuonna 2001.

Ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (631/1998) tarkoitettu tutkinnon suorittamisen johdosta kertasuorituksena maksettavan ammattikoulutusrahan myöntämisen edellytyksenä on, että henkilö on täyttänyt 30, mutta ei 61 vuotta ja on ollut työtai virkasuhteessa suomalaiseen työnantajaan vähintään viisi vuotta ennen tutkinnon suorit-

tamista. Ammattikoulutusrahan suuruus on 236 euroa. Vuonna 2001 annettiin 9 202 myönteistä päätöstä. Koulutus- ja erorahasto maksoi ammattikoulutusrahaa noin 2,1 miljoonaa euroa vuonna 2001.

Valtiokonttorin myöntämät etuudet

Valtiokonttori myöntää valtion virkamiehille erorahaa, erorahan aikuiskoulutuslisää, osittaista ammattikoulutusrahaa ja ammattitutkintorahaa. Näistä etuuksista säädetään valtion virkamieslain (750/1994) 41—43 §:ssä, valtion virkamiesten eroraha-asetuksessa (999/1994) ja valtion virkamiesten erorahan suuruudesta annetussa valtioneuvoston päätöksessä (1351/1994). Valtion virkamiesten erorahan, erorahan aikuiskoulutuslisän, ammattikoulutusrahan ja ammattitutkintorahan myöntämisedellytyksiä koskevissa säännöksissä on pyritty yhdenmukaisuuteen koulutus- ja erorahaston vastaavien säännösten kanssa. Valtioon työsopimussuhteissa oleville henkilöille etuudet myöntää kuitenkin koulutus- ja erorahasto.

Valtion virkamiehen ammattitutkintorahan määrä on 236 euroa. Erorahan aikuiskoulutuslisän ja osittaisen ammattikoulutusrahan määrä on 185 euroa. Vuonna 2001 valtiokonttori antoi 26 erorahapäätöstä ja erorahaa maksettiin yhteensä noin 37 000 euroa. Erorahan aikuiskoulutuslisästä annettiin 25 päätöstä ja aikuiskoulutuslisää maksettiin yhteensä noin 14 000 euroa. Osittaisesta ammattikoulutusrahasta annettiin 120 päätöstä ja sitä maksettiin yhteensä noin 0,1 miljoonaa euroa. Ammattitutkintorahasta annettiin 263 päätöstä ja sitä maksettiin yhteensä noin 39 000 euroa.

Koulutus- ja erorahaston toimintaa koskevat säännökset

Vuonna 1970 perustettu erorahasto on alusta alkaen ollut edustavimpien työmarkkinaosapuolten hallinnoima. Rahastolla on ollut työntekijäin erorahasta annetun lain (169/1970) mukaan oikeus säännöillään määrätä erorahan saamisen edellytyksistä. Rahaston hallitus on päättänyt erorahan suuruudesta ja laskuperusteista. Rahaston etuuksien lisääntyä koulutuksen tukemiseen on ny-

kyisessä laissa koulutus- ja erorahastosta säilytetty rahaston oikeus määrätä etuuksien saamisen edellytyksistä ja suuruudesta säännöillä. Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö vahvistaa koulutus- ja erorahaston säännöt ja nimitää sen hallintoneuvoston jäsenet työmarkkinakeskusjärjestöjen ehdotuksesta. Lisäksi rahastolla on hallitus. Koulutus- ja erorahaston toimintaa valvoo vakuutusvalvontavirasto.

Koulutus- ja erorahaston maksamia etuuksia koskeviin päätöksiin on voinut hakea muutosta vuodesta 1993 alkaen työttömyysturvalaissa (602/1984) tarkoitetulta työttömyysturvalautakunnalta. Aikuiskoulutustukea koskevaan työttömyysturvalautakunnan päätökseen voi aikuiskoulutustuesta annetun lain 22 §:n mukaisesti hakea muutosta vielä vakuutusvoimalla. Lakiin koulutus- ja erorahastosta on sisällytetty muun muassa päätöstä, oikaisupäätöstä, päätöksen poistamista ja virheen korjaamista koskevat säännökset.

Koulutus- ja erorahastosta annetun lain 5 §:n mukaan eräillä tahoilla on velvollisuus pyynnöstä antaa maksutta tietoja rahastolle. Tällainen velvollisuus on etuushakemuksen ratkaisemiseksi ja etuuksien suorittamiseksi tarvittavien tietojen osalta säädetty valtiolle, kunnalle, kirkolle, seurakunnalle ja muun julkisoikeudellisen yhteisön viranomaiselle, vakuutus- ja eläkelaitokselle, työttömyyskasalle ja oppilaitokselle.

1.2. Nykytilan arviointi

Erorahaa voidaan pitää luonteeltaan osana irtisanomissuojaa ja työttömyysturvaa. Erorahan ja työttömyysetuuksien saamisedellytykset poikkeavat kuitenkin toisistaan. Erorahan ja erilaisten koulutusetuuksien myöntäminen osalle työttömiä koulutus- ja erorahastosta ja osalle valtionkonttorista merkitsee hallinnollisia päällekkäisyyksiä.

Järjestelmien erillisyyden yksittäisen kansalaisen kannalta aiheuttaa runsaasti neuvonnan tarvetta ja työttömäksi jäämisen perusteella myönnettävien etuuksien hakeminen eri järjestelmistä on hankalaa.

Koulutus- ja erorahastosta ja sen myöntämiä etuuksia koskeva sääntely ei nykyisellään täytä perustuslain 80 §:stä johtuvia vaatimuksia, että lailla tulee säätää yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteista.

Koulutus- ja erorahastosta annetussa laissa ja aikuiskoulutustuesta annetussa laissa on rahaston ja hakijoiden menettelyä ohjaavia säännöksiä. Aikuiskoulutustukea koskevassa laissa on säännökset muun muassa etuuden hakemisesta, myöntämisestä, maksamisesta, itseoikaisusta ja virheen korjaamisesta. Rahaston menettelyä koskevien säännösten muodostama kokonaisuus ei kuitenkaan sellaisenaan riitä turvaamaan hyvän hallinnon vaatimusten toteutumista. Koulutus- ja erorahastosta koskevat säännökset tietojen saamisesta, luovuttamisesta ja salassapidosta rahaston ja sen säännöillä säänneltyjen etuuksien osalta ovat puutteelliset.

2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

2.1. Etuuksien siirtäminen työttömyys- ja koulutusvakuutusjärjestelmiin

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksen (hallituksen esitys työttömyysturvalaiksi ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamiseksi; HE 115/2002 vp.) uudeksi työttömyysturvalaiksi. Siinä ehdotetaan erorahan ja erorahan aikuiskoulutuslisän liittämistä osaksi työttömyysturvalain mukaista työttömyyspäivärahaa. Muutos koskee sekä koulutus- ja erorahaston että valtiokonttorin etuuksia. Uudistukseen liittyen koulutus- ja erorahastosta annettu laki ehdotetaan kumottavaksi. Tilalle säädettäisiin uusi laki Koulutusrahastosta, jonka toimeenpantavaksi jäisi näyttötutkinnon perusteella maksettava ammattitutkintostipendi ja aikuiskoulutustuki. Rahaston roolin muuttuessa yksinomaan koulutusetuuksien toimeenpanijaksi myös sen nimi ehdotetaan muutettavaksi Koulutusrahastoksi. Rahastoa ja kumpaakin sen etuuksia koskevat yhteiset säännökset sisältyisivät koulutusrahastosta annetun lain 1 ja 3 lukuun.

2.2. Ammattitutkintostipendi

Näyttötutkintona suoritettavan ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon perusteella virkasuhteessa olevalle myönnetään valtiokonttorista ammattitutkintorahaa ja muille

koulutus- ja erorahastosta ammattikoulutusrahaa. Hallinnollisten ja muiden päällekkäisyyksien poistamiseksi ehdotetaan, että valtion virkamiehille maksettava ammattitutkintoraha siirrettäisiin koulutusrahaston toimeenpantavaksi. Etuuden saamisen edellytyksiin ei puututtaisi. Valtio maksaisi edelleen virkamiehille ammattitutkintostipendin nimellä myönnettävän etuuden menot. Ammattitutkintostipendistä säädetäisiin laissa koulutusrahastosta. Etuuspäätöstä koskevaan muutoksenhakuun sovellettaisiin aikuiskoulutustuesta annetun lain muutoksenhakusäännöksiä, siten myös ammattitutkintostipendiä koskevasta työttömyysturvautakunnan päätöksestä voisi valittaa vakuutus-oikeuteen. Ammattitutkintostipendiä koskevat säännökset sisältyisivät Koulutusrahastosta annettavan lain 2 lukuun.

2.3. Hyvän hallinnon vaatimukset

Rahaston toimintaa koskevissa säännöksissä on vain joitain rahaston ja etuuksien hakijoiden menettelyä ohjaavia säännöksiä. Menettelyä koskevat säännökset sisältyvät pääosin koulutus- ja erorahaston sääntöihin. Menettelyä koskevat oikeusohjeet ovat puutteelliset. Etuuksien yhdenmukaisen kohtelun varmistamiseksi ja oikeusturvan lisäämiseksi tulisi laissa olla rahastoa koskevat säännökset etuuksien käsittelyssä noudatettavista periaatteista. Koska rahasto ei ole hallintomenettelylain (598/1982) tarkoittama viranomainen tulee rahastoa koskevassa laissa säätää hallintomenettelylain soveltamisesta rahaston etuuksia koskevassa päätöksenteossa. Sama koskee viranomaisessa käytettävää kielestä annettujen yleisten säännösten soveltamista rahaston toimintaan sen hoitaessa sille lailla annettuja toimeenpanotehtäviä.

2.4. Tietojen saaminen, luovuttaminen ja salassapito

Ammattitutkintostipendiä koskevien tietojen saamista, luovuttamista ja salassapitoa koskevat säännökset on saatettava perustuslain, henkilötietolain ja viranomaistoiminnan julkisuutta koskevan lain säännöksiä vastaa-

vaksi. Ammattitutkintostipendin osalta ehdotetaan säänneltäväksi oikeus välttämättömien tietojen saamiseen ja niiden luovuttamiseen. Saatavista ja luovutettavista tiedoista ja niiden antaja- ja saajatahoista säädetäessä ehdotuksessa otettaisiin huomioon salassapitoa koskevat vaatimukset. Tietojen teknisestä siirrosta säädetäisiin ottamalla huomioon asianmukainen suojaus. Muilta kuin säänneltäviltä osin sovellettaisiin edellä mainittuja yleislakeja.

3. Esityksen vaikutukset

Taloudelliset vaikutukset

Valtion menoihin ehdotus vaikuttaa siten, että valtion koulutus- ja erorahastolle maksama erorahamaksu jää pois. Vuonna 2001 valtion maksama erorahamaksu oli 0,4 miljoonaa euroa ja vuodelle 2002 arvioitu maksu on 0,6 miljoonaa euroa. Valtio rahoittaisi edelleen valtion henkilöstön, sekä virkasuhteisten että työsopimussuhteisten ammattitutkintostipendit. Valtion maksu määräytyisi todellisten menojen mukaan. Vuonna 2003 menojen arvioidaan olevan noin 0,2 miljoonaa euroa.

Erorahan ja erorahan aikuiskoulutuslisän liittäminen osaksi työttömyysturvaa ei merkitse muutosta työttömyysvakuutusrahaston rahoitusvastuuseen eikä muutoksella ole vaikutusta työttömyysvakuutusmaksujen tasoon.

Vaikutukset kansalaisten asemaan

Erorahan sai vuonna 2001 runsaat 6 000 henkilöä. Erorahan aikuiskoulutuslisää sai vuonna 2001 runsaat 3 500 opiskelijaa. Aikuiskoulutuslisää maksettiin keskimäärin 5,2 kuukaudelta tukeen oikeutettua opiskelijaa kohden. Osittaista ammattikoulutusrahaa sai vuonna 2001 vajaa 2 100 opiskelijaa. Osittaista ammattikoulutusrahaa maksettiin keskimäärin 5 kuukaudelta siihen oikeutettua opiskelijaa kohden.

Rahaston roolin muuttuminen koulutusetuuksien toimeenpanijaksi ja muiden etuuksien liittäminen osaksi työttömyysturvaa vähentää kansalaisille sekaannusta aiheuttavaa työttömyys- ja koulutusperusteisten etuuksien kirjoa. Etuusjärjestelmien jakami-

nen selkeämmin koulutusetuuksiin ja työttömyysetuuksiin helpottaa etuuksien hakemista ja voi vähentää etuuskokonaisuuden vaikeasta hallittavuudesta mahdollisesti aiheutuvia oikeudenmenetyksiä. Etuuksien saajien oikeusturva tulee aiempaa paremmin toteutetuksi myös rahaston menettelytapojen sääntelyn ja muutoksenhakumahdollisuuksien laajentamisen myötä.

4. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu tulopoliittiseen sopimukseen vuosille 2001—2002 liittyneiden työryhmien ehdotusten mukaisesti virkatyönä sosiaali- ja terveysministeriössä yhteistyössä koulutus- ja erorahaston ja valtiovarainministeriön kanssa. Valmistelun yhteydessä on kuultu työmarkkinoiden keskusjärjestöjen edustajia sekä muun muassa työministeriötä,

Eläketurvakeskusta, Työttömyysvakuutusrahastoa, Valtiokonttoria, työttömyysturvalautakuntaa ja vakuutusosikeutta.

5. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys hallintolaiksi ja laiksi hallintolainkäyttölain muuttamisesta (HE 72/2002). Hallintolaki koski myös koulutus- ja erorahastoa sen hoitaessa julkista hallintotehtävää. Laissa säädettäisiin viranomaisten toimintaa yleisesti sovellettavista hyvän hallinnon perusteista. Lisäksi laissa säädettäisiin sellaisesta hallintoasioissa noudatettavista keskeisistä menettelyllisistä vaatimuksista, jotka olennaisesti vaikuttavat yksityisen asemaan ja oikeussuojaan hallinnollisessa päätöksenteossa.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut**1.1. Laki koulutusrahastosta**

1 §. *Koulutusrahasto.* Pykälässä todettaisiin työmarkkinaosapuolten sopimuksesta syntyneen rahaston tehtävä ammatillisen koulutuksen tukijana. Rahasto myöntää etuuksia ammatillisen koulutuksen ajalta.

2 §. *Etuudet.* Pykälässä luetellaan koulutusrahaston toimeenpantavat etuudet. Aikuis-koulutustuella tuetaan nykyjärjestelmän mukaisesti palkansaajien ja yrittäjien omaehtois-ta ammatillista aikuiskoulutusta.

Koulutusta tuettaisiin lisäksi ammattitutkintostipendillä, joka vastaa nykyistä näyttötutkinnon perusteella valtiokonttorista valtion virkamiehille maksettavaa ammattitutkintorahaa ja koulutus- ja erorahaston muille mak-samaa ammattikoulutusrahaa.

3 §. *Toimielimet ja sääntöjen vahvistami-nen.* Voimassa olevaa lainsäädäntöä vastaa-vasti rahaston päätösvaltaa käyttäisivät hallintoneuvosto ja hallitus. Sosiaali- ja terve-yshministeriö nimittäisi edustavimpien työ-markkinaosapuolten ehdotuksesta rahaston hallintoneuvoston. Tarkempia säännöksiä ra-haston hallinnosta ja tehtävistä ehdotetaan säädettäväksi rahaston säännöissä, jotka an-netaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuk-sella.

4 §. *Ammattitutkintostipendi.* Pykälässä eh-dotetaan säädettäväksi, että rahasto myöntäisi stipendejä työelämässä tarpeellisen koulutuk-sen suorittamiseen. Myöntämisestä, epäämi-sestä ja takaisinperinnästä annetaan kirjalli-nen päätös.

5 §. *Ammattitutkintostipendin myöntämisen edellytykset.* Ammattitutkintostipendi myönnettäisiin samalla tavoin kuin nykyis-

ten säännösten ja määräysten mukaan henki-lölle, joka on suorittanut ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (631/1998) tarkoitetun ammatillisen perus-tutkinnon, ammattitutkinnon tai erikoisam-mattitutkinnon. Nyt voimassa olevien määrä-ysten mukaan ammattikoulutusrahan ja am-mattitutkintorahan myöntämisen edellytyk-senä on, että henkilö on tutkinnon suorittaes-saan täyttänyt 30 mutta ei 61 vuotta ja että hän on ollut työ- tai virkasuhteessa suoma-laiseen työnantajaan vähintään viisi vuotta. Merkitystä ei ole sillä, onko hakija tutkin-non suorittamisajankohtana työsuhteessa vai ei. Näistä hakijan ikää ja työhistoriaa koskevista edellytyksistä säädettäisiin rahas-ton säännöissä, jotka annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella. Myös am-mattitutkintostipendin suuruudesta säädettäi-siin ministeriön asetuksella. Nykyisen am-mattikoulutusrahan ja ammattitutkintorahan suuruus on 236 euroa.

6 §. *Ammattitutkintostipendin hakeminen ja maksaminen.* Ammattitutkintostipendiä on haettava viimeistään kuuden kuukauden ku-luessa tutkinnon suorittamisesta. Ammatti-tutkintostipendihakemus tulee käsitellä ja myönnetty ammattitutkintostipendi maksaa ilman aiheetonta viivytystä henkilön ilmoit-tamalle tilille Suomessa sijaitsevaan rahalai-tokseen. Jos tilille maksaminen ei ole mah-dollista, stipendi voidaan maksaa muullakin tavoin. Ammattitutkintostipendin hakemisesta ja maksamisesta voidaan antaa täydentäviä säännöksiä rahaston säännöissä, jotka an-netaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksel-la.

7 §. *Aikuiskoulutustukilain soveltaminen.* Pykälässä ehdotetaan, että ammattitutkinto-stipendiin sovelletaan aikuiskoulutustuesta

annetun lain muutoksenhakuun liittyviä menettelysäännöksiä soveltuvin osin. Ammattitutkintostipendiä koskevaan asiaan sovellettaisiin aikuiskoulutustuen takaisinperintää, muutoksenhakua, itseoikaisua, valituksen myöhästymistä, päätöksen poistamista ja virheen korjaamista koskevia säännöksiä. Työttömyysturvalautakunnan päätökseen voisi hakea muutosta vakuutusosoikeudelta.

8 §. *Hakijan velvollisuudet ja tietojenanto.* Pykälä sisältäisi tavanomaisen säännöksen hakijan velvollisuuksista ilmoittaa osaltaan etuuden myöntämiseksi välttämättömät tiedot. Kysymykseen tulevat ikää ja työhistoriaa sekä tutkinnon suorittamista koskevat tiedot.

9 §. *Ilmoitusvelvollisuus.* Pykälän mukaan hakijalle on annettava etukäteen tiedot siitä, mistä häntä koskevia tietoja voidaan hankkia ja mihin niitä voidaan luovuttaa. Tämä informaatio voidaan antaa esimerkiksi hakemuslomakkeessa tai esittelyvihkosessa.

10 §. *Oikeus tietojen saamiseen ja luovuttamiseen.* Pykälän 1 momentissa säädettäisiin rahaston ja muutoksenhakuelinten oikeudesta saada tietoja, joita ne tarvitsevat asian ratkaisemisessa ja muussa lain mukaisen tehtävän täytäntöönpanossa. Myöntämisen edellytyksenä olevat palvelussuhdetiedot ovat saatavissa eläketurvakeskukselta ja eläkelaitoksilta. Hakemuksessa tiedusteltavat työsuhdetiedot rahasto tarkistaisi lähinnä eläketurvakeskukselta. Hakija voisi itse täydentää saatuja tietoja esimerkiksi viimeisen työsuhteen osalta työnantajan antamalla todistuksella. Rahaston tulee voida tarkistaa kyseiseltä tutkintotoimikunnalta tiedot tutkinnon suorittamisesta. Erityisesti tutkinnon muodostuessa osista on tarpeen saada koulutuksen ja tutkinnon suorittamisesta lisätietoa oppilaitokselta.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin rahaston oikeudesta luovuttaa valvontaviranomaiselle valvonnassa välttämättömät tiedot ammattitutkintostipendin saajista.

11 §. *Tekninen käyttöyhteys.* Rahaston ja muutoksenhakuelimien tarvitsemat tiedot voitaisiin saada ja luovuttaa myös teknisen käyttöyhteyden avulla pykälässä säädetyillä edellytyksillä. Salassapitovelvollisuudesta ja sen rikkomisen seuraamuksesta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun laissa (621/1999).

12 §. *Rahoitus.* Ammattitutkintostipendin rahoituksesta vastaisi muiden kuin valtion palveluksessa olevien osalta työttömyys-etuuksien rahoituksesta annetussa laissa (555/1998) mainittu työttömyysvakuutusrahasto. Tähän tarkoitukseen varat kerätään työttömyysvakuutusmaksussa. Valtion palveluksessa olevien ammattitutkintostipendi rahoituksesta vastaa valtio. Rahaston hallintokulut maksetaan työttömyysvakuutusrahastosta, jonne varat tätä tarkoitusta varten kerätään työttömyysvakuutusmaksussa.

13 §. *Hallintomenettely.* Pykälässä säädettäisiin asian käsittelyä rahastossa koskevat periaatteet. Säännös koskisi sekä ammattitutkintostipendi- että aikuiskoulutustukiasian käsittelyä. Käsittelystä säädettäisiin viittamalla hallintomenettelylakiin. Keskeisimpiä hallintomenettelylain säännöksiä ovat 4, 6, 6 a, 8—12, 15—18, 20, 21, 23 ja 24 §. Säännökset koskevat muun muassa neuvontaa, asianosaisen kuulemistä, asianosaisen oikeutta käyttää asiameistä, asiakirjassa olevan puutteen poistamista, sisältöä ja päätösten perustelemista.

Hallintomenettelylain neuvontavelvoitteen mukaisesti rahaston tulisi neuvoa asiakasta asian vireillepanosta ja asian käsittelyn vaatimista toimista. Neuvontavelvollisuus koskee ensisijaisesti menettelyllisiä kysymyksiä, kuten päätöksen poistamisen hakemista.

Asian siirtoa koskeva säännös velvoittaisi rahastoa toimimaan hyvän palveluperiaatteen mukaisesti ja suorittamaan kohtuulliseksi katsottavat toimenpiteet asiakirjan siirtämiseksi. Siirrosta ilmoitettaisiin sille, joka asiakirjan on rahastoon toimittanut. Asiakirjan täydentämiseen tulee varata kohtuullinen määräaika ja täydentämisen tulee kehottaa uhalla, että asia ratkaistaan muutoin käytettävissä olevan aineiston perusteella.

Hallintomenettelylain 12 ja 17 §:n mukaisesti rahaston on selvitettävä asia perusteellisesti oikean ja lainmukaisen päätöksen tekemiseksi. Selvittämisvelvollisuus asianosaisen ja rahaston välillä jakaantuisi eri tavoin riippuen siitä, onko kyseessä asianosaisaloitteinen vai rahasto-aloitteinen asia, kuten esimerkiksi takaisinperintä. Selvityspyynnön tulisi olla yksilöity ja täyttää palveluperiaatteen ja neuvonnan edellytykset. Tarvittaessa selvityspyynnön tulisi sisältää kohtuullinen mää-

rääika puutteen poistamista varten.

Asianosaisen kuulemisen toteuttamiseksi rahaston tulee varata ennen päätöksentekoa asianomaiselle mahdollisuuden ottaa kantaa niihin seikkoihin, jotka vaikuttavat asian ratkaisuun. Asianosaiselle olisi varattava tilaisuus tulla kuulluksi, jos se on hänen etunsa vuoksi ilmeisen tarpeellista. Suoraan ratkaisun perusteena olevien tietojen ristiriitaisuuden johdosta kuulemisen olisi aina tarpeen. Kuuleminen ei ole ilmeisen tarpeellista silloin, kun hänen hakemuksensa jätetään tutkimatta tai hylätään heti. Tässä tarkoitettulla tavalla hakemus on hylättävissä heti, jos hakija ei täytä edellytyksiä, jotka on määritelty ilman tulkinnan tai harkinnan varaa. Kuulemisvelvollisuus koskisi esimerkiksi liikamaksun takaisinperimistä tai kirjoitus- ja laskuvirheen korjaamista hakijalle epäedulliseen suuntaan. Lisäksi kuulemista olisi pidettävä tarpeellisenä muutoksenhaun yhteydessä kaikista rahastolla olevista asioista vaikuttavista selvityksistä, jotka eivät todennäköisesti ole hakijan tiedossa.

Rahaston päätöksen sisällöllinen osa muodostuu ratkaisusta ja sen perusteena olevista tosiseikoista ja säännöksistä. Hakijan tulee saada yksiselitteinen ja täsmällinen vastaus siihen, mitä hänen asiassaan on päätetty. Tosiseikoista on varsinkin päätösten kielteisiltä osin mainittava välittömästi ratkaisun perusteena olevat tärkeimmät seikat. Myönteisenkin päätöksen on sisällettävä ainakin lyhyet tosiasiaperustelut, oikeusperustelut, muutoksenhakuohje ja yhteystiedot. Yksittäistapauksessa perusteluiltaan niukan päätöksen osalta rahaston on selvitettävä pyynnöstä hakijalle yksityiskohtaisemmin päätöksen perusteena olevat yksityiskohdat.

Ehdotuksen mukaan rahaston toimihenkilö ei olisi esteellinen käsittelemään etuusasiaa, jossa rahasto on työnantajan asemassa. Tämä mahdollistaisi rahaston oman henkilökunnan etuusasioiden käsittelyn.

14 §. *Valvonta.* Rahaston toimintaa valvoisi nykyjärjestelmän mukaisesti vakuutusvalvontavirastosta annetussa laissa (78/1999) tarkoitettu vakuutusvalvontavirasto.

15 §. *Rahaston purkaminen.* Pykälässä säädetään nykyistä koulutus- ja rahaston sääntöjen 40 §:ää vastaavasti rahaston pur-

kamisesta. Puretun tai lakkautetun rahaston varat käytettäisiin työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain 3 luvussa tarkoitettun työttömyysvakuutusrahaston toiminnan rahoittamiseen. Jos työttömyysvakuutusrahasto olisi tuolloin lakkautettu, varat käytettäisiin vastaavaan yleishyödylliseen tarkoitukseen rahaston hallintoneuvoston ehdottamalla ja sosiaali- ja terveysministeriön määräämällä tavalla.

16 §. *Voimaantulo.* Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2003. Ammattitutkintostipendiä maksettaisiin lain voimaan tultua suoritettun tutkinnon perusteella. Ehdotettua ammattitutkintostipendiä vastaavaa, koulutus- ja erorahaston näyttötutkinnon perusteella maksamaa ammattikoulutusrahaa koskevat koulutus- ja erorahaston säännöt ovat voimassa 31 päivään joulukuuta 2002 saakka. Koulutus- ja erorahasto maksaa ammattikoulutusrahaa 31 päivään joulukuuta 2002 mennessä suoritettun tutkinnon perusteella. Valtion virkamiesten eroraha-asetuksen (999/1994) mukaista ammattitutkintoraha maksettaisiin valtiokonttorista samoin 31 päivään joulukuuta 2002 mennessä suoritettun tutkinnon perusteella.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin koulutus- ja erorahastosta annetun lain kumoamisesta ja 3 momentissa annettaisiin tavanomainen valtuutus ryhtyä täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

17 §. *Siirtymäsäännökset.* Pykälän 1 momentin mukaan voimassa olevien säännösten viittausten koulutus- ja erorahastoon, näyttötutkinnon perusteella maksettavaan ammattikoulutusrahaan ja ammattitutkintorahaan katsotaan tarkoittavan rahastoa ja ammattitutkintostipendiä.

Pykälän 2 momentin mukaan ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleita koulutus- ja erorahalain säännöksiä ja sen nojalla vahvistettuja sääntöjä sovellettaisiin edelleen henkilöön, jonka työsuhde on päättynyt ennen tämän lain voimaantuloa.

Ammattitutkintostipendiä maksettaisiin sellaisen tutkinnon perusteella, joka on suoritettu ehdotettavan lain tultua voimaan.

1.2. Laki virkamieslain muuttamisesta

Virkamieslain erorahaa, erorahan aikuis-

koulutuslisää, osittaista ammattikoulutusrahaa ja ammattitutkintorahaa koskevat säännökset ehdotetaan kumottavaksi.

Valtion virkamieslain 41—43 §:ää ja niiden nojalla annettuja erorahaa koskevia säännöksiä sovelletaan edelleen henkilöihin, joiden virkasuhde on päättynyt ennen tämän lain voimaan tuloa.

1.3. Laki aikuiskoulutustuesta annetun lain muuttamisesta

Lain 4 §:n lakiviittaus ehdotetaan muutettavaksi esitystä vastaavaksi.

1.4. Laki tuloverolain muuttamisesta

Lain 92 §:ään ehdotetaan muutettavaksi siten, että ammattitutkintostipendin nimiseksi muuttuvan etuuden verovapaus säilyy.

1.5. Laki Vakuutusvalvontavirastosta annetun lain muuttamisesta

Lain 2 §:ään ehdotetaan tehtäväksi esityksestä johtuva rahaston nimen muutos.

2. Tarkemmat säännökset ja määräykset

Tarkemmat säännökset koulutusrahastosta ja ammattitutkintostipendin täytäntöönpanosta sisältyisivät koulutusrahaston sääntöihin, jotka annettaisiin sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella. Näin säädettäisiin muun muassa rahaston toimielimien yksityiskohdista, rahoituksen teknisestä järjestämisestä, varainhoidosta, tilikaudesta ja tilien tarkastuksesta. Asetuksella säädettäisiin ammattitutkintostipendin määrä sen myöntämisedellytyksistä ja maksamisesta sekä tutkinnon suorittamisesta. Koska kyse on työmarkkinaosapuolten ylläpitämästä ja kehittämästä etuudesta on perusteltua, että myös jatkossa työelämän erityistuntemuksen huomioon ottaminen turvataan.

3. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2003.

Edellä olevan perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

*Lakiehdotukset***1.****Laki****Koulutusrahastosta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Koulutusrahasto

Koulutusrahasto, on työmarkkinaosapuolten hallinnoima rahasto, jonka tarkoituksena on edistää työssä tarvittavia valmiuksia myöntämällä tukea ammatilliseen koulutukseen ja kehittymiseen.

2 §

Etuudet

Rahasto myöntää etuutena ammattitutkintostipendejä ja aikuiskoulutustukea. Aikuiskoulutuksesta säädetään aikuiskoulutustuesta annetussa laissa (1276/2000).

3 §

Toimielimet ja sääntöjen vahvistaminen

Rahaston toimielimiä ovat hallintoneuvosto ja hallitus. Sosiaali- ja terveysministeriö nimittää rahaston ylintä päätösvaltaa edustavan hallintoneuvoston jäsenet kolmeksi kalenterivuodeksi kerrallaan työnantajien ja palkan-

saajien edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta.

Tarkemmat säännökset rahaston hallinnosta ja tehtävistä säädetään rahaston säännöissä, jotka annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

2 luku

Ammattitutkintostipendi

4 §

Ammattitutkintostipendi

Rahasto tukee työelämän tutkintojärjestelmän kehittämistä myöntämällä ammattitutkintostipendejä.

Ammattitutkintostipendin myöntämisestä, epäämisestä ja takaisinperinnästä on annettava hakijalle kirjallinen päätös.

5 §

Ammattitutkintostipendin myöntämisen edellytykset

Ammattitutkintostipendi voidaan myöntää henkilölle, joka on suorittanut ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (631/1998) tarkoitetun ammatillisen perus-

tutkinnon, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon.

Ammattitutkintostipendin suuruudesta ja sen myöntämisen edellytyksenä olevista hakijan ikää ja työhistoriaa koskevista vaatimuksista säädetään rahaston säännöissä, jotka annetaan sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetuksella.

6 §

Ammattitutkintostipendin hakeminen ja maksaminen

Ammattitutkintostipendiä on haettava kuuden kuukauden kuluessa tutkinnon suorittamisesta. Hakemuksen on oltava hakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen allekirjoittama.

Ammattitutkintostipendiä koskeva hakemus on käsiteltävä ja myönnetty stipendi maksettava henkilön ilmoittamalle tilille Suomessa sijaitsevaan rahalaitokseen ilman aiheutonta viivytystä. Jos tilille maksaminen ei ole mahdollista, voidaan tuki maksaa muullakin tavoin.

Ammattitutkintostipendin hakemisesta ja maksamisesta voidaan antaa tarkempia säännöksiä rahaston säännöissä, jotka annetaan sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetuksella.

7 §

Aikuiskoulutustukilain soveltaminen

Ammattitutkintostipendiä koskevassa asiassa sovelletaan, mitä takaisinperinnästä muutoksenhausta, itseoikaisusta, valituksen myöhästymisestä, päätöksen poistamisesta ja virheen korjaamisesta aikuiskoulutustuesta annetun lain 21—26 §:ssä säädetään, jollei tästä laista muuta seuraa.

8 §

Hakijan tietojenantovelvollisuus

Hakija on velvollinen ilmoittamaan rahastolle etuuden myöntämiseksi välttämättömät ikää, työhistoriaa ja tutkinnon suorittamista koskevat tiedot.

9 §

Ilmoitusvelvollisuus

Rahaston on annettava etuudenhakijalle etukäteen sopivin tavoin tiedot siitä, mistä häntä koskevia tietoja voidaan hankkia ja mihin niitä voidaan säännönmukaisesti luovuttaa.

10 §

Oikeus tietojen saamiseen ja luovuttamiseen

Rahastolla ja tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tietojen saantia koskevien rajoitusten estämättä saada maksutta käsiteltävänä olevan ammattitutkintostipendiä koskevan asian ratkaisemista tai muuten tämän lain mukaisen tehtävän täytäntöönpanoa varten välttämättömät:

- 1) palvelussuhdetiedot eläketurvakeskukset ja eläkelaitokselta;
- 2) koulutustiedot oppilaitokselta; sekä
- 3) tutkintotiedot tutkintotoimikunnalta.

Rahastolla on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä luovuttaa Vakuutusvalvontavirastolle rahaston valvontaa varten välttämättömät tiedot ammattitutkintostipendin saajista.

11 §

Tekninen käyttöyhteys

Edellä 11 §:ssä tarkoitetut tiedot voidaan saada ja luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla. Tietojen pyytäjän tulee etukäteen ilmoittaa etuuden hakijalle tästä mahdollisuudesta. Ennen teknisen käyttöyhteyden avaamista tietojen pyytäjän tulee esittää selvitys siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti.

Tietojen salassapitoon sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) säännöksiä.

12 §

Rahoitus

Ammattitutkintostipendin ja rahaston hallintokulujen rahoituksesta vastaa työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa (555/1998) mainittu työttömyysvakuutusrahasto. Valtion palveluksessa olevien osalta ammattitutkintostipendin rahoituksesta vastaa valtio.

3 Luku

Erinäisiä säännöksiä

13 §

Hallintomenettely

Etuusasiaa käsiteltäessä noudatetaan soveltuvin osin mitä hallintomenettelylaissa (598/1982) kielilaissa (148/1922) ja saamenkielen käyttämisestä viranomaisissa annetussa laissa (516/1991) säädetään.

Rahaston toimihenkilö voi sen estämättä, mitä hallintomenettelylain 10 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohdassa säädetään, käsitellä asiaa, joka koskee rahastoa työnantajana.

14 §

Valvonta

Rahaston toimintaa valvoo vakuutusvalvontavirasto.

15 §

Rahaston purkaminen

Jos rahasto puretaan tai lakkautetaan, sen

varat käytetään työttömyysvakuutusrahaston toiminnan rahoittamiseen tai mikäli se ei ole mahdollista, sosiaali- ja terveysministeriön määräämällä tavalla johonkin muuhun hallintoneuvoston ehdottamaan vastaavaan yleishyödylliseen tarkoitukseen.

16 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2003.

Tällä lailla kumotaan 15 päivänä kesäkuuta 1990 koulutus- ja erorahastosta annettu laki (537/1990) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

17 §

Siirtymäsäännökset

Jos muussa laissa tai sen nojalla annetussa säännöksessä viitataan lakiin koulutus- ja erorahastosta, näyttötutkinnon perusteella maksettavaan ammattikoulutusrahaan tai ammattitutkintorahaan, viittauksen katsotaan tarkoittavan tämän lain mukaisia vastaavia säännöksiä ja tämän lain mukaista ammattitutkintostipendiä, jollei tästä laista muuta johdu.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä sovelletaan henkilöön, joka on menettänyt työnsä koulutus- ja erorahastosta annetun lain ja koulutus- ja erorahaston sääntöjen tarkoittamalla tavalla ennen tämän lain voimaan tuloa. Ammattitutkintostipendi maksetaan lain voimaan tultua suoritettuna tutkinnon perusteella.

2.

Laki**valtion virkamieslain 10 luvun kumoamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

<p>1 § Tällä lailla kumotaan 19 päivänä elokuuta 1994 annetun valtion virkamieslain (750/1994) 10 luku.</p>	<p>Tämän lain voimaantullessa voimassa olleita erorahaa koskevia säännöksiä sovelletaan henkilöön, jonka palvelussuhde valtioon on päättynyt ennen tämän lain voimaan tuloa.</p>
---	--

2 §
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2003.

3.

Laki**aikuiskoulutustuesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan aikuiskoulutustuesta 28 päivänä joulukuuta 2000 annetun lain (1276/2000) 4 §:n 2 momentti seuraavasti:

<p>4 § <i>Toimeenpano</i></p> <p>-----</p> <p>Aikuiskoulutustuen myöntämisestä ja maksamisesta sekä muusta toimeenpanosta vastaa Koulutusrahastosta annetussa laissa (/)</p>	<p>tarkoitettu koulutusrahasto, jonka toimintaa valvoo Vakuutusvalvontavirasto. Aikuiskoulutustuen saajalle myönnettävän opintolainan valtioneuvoston liittyvät tehtävät hoitaa Kansaneläkelaitos.</p> <p>-----</p> <p>Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2003.</p>
--	---

4.

Laki**tuloverolain 92 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/1992) 92 §:n 10 kohta seuraavasti:

92 §

Verovapaat sosiaalietuudet

(750/1994) mukainen eroraha ja ammattikou-
 lutustuki sekä koulutusrahastosta annetun
 lain (/) mukainen ammattitutkintostipendi;

Veronalaista tuloa eivät ole:

10) koulutus- ja erorahastosta annetun lain
 (537/1990) ja valtion virkamieslain

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
 kuuta 2003.

5.**Laki****Vakuutusvalvontavirastosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 29 päivänä tammikuuta 1999 Vakuutusvalvontavirastosta annetun lain (78/1999)
2 §:n 17 b kohta, sellaisena kuin se on laissa 53/2002, seuraavasti:

2 §
Valvottavalla tarkoitetaan tässä laissa: _____ Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2003.

17 b) työttömyyskassoja, työttömyysva-
kuutusrahastoa ja Koulutusrahastoa;

Helsingissä 18 päivänä lokakuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

*Liite
Rinnakkaistekstit*

3.

Laki

aikuiskoulutustuesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan aikuiskoulutustuesta 28 päivänä joulukuuta 2000 annetun lain (1276/2000) 4 §:n 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

Toimeenpano

Aikuiskoulutustuen myöntämisestä ja maksamisesta sekä muusta toimeenpanosta vastaa koulutus- ja erorahastosta annetussa laissa (537/1990) tarkoitettu koulutus- ja erorahasto (rahasto), jonka toimintaa valvoo Vakuutusvalvontavirasto. Aikuiskoulutustuen saajalle myönnettävän opintolainan valtioneuvoston liittyvät tehtävät hoitaa kansaneläkelaitos.

Aikuiskoulutustuen myöntämisestä ja maksamisesta sekä muusta toimeenpanosta vastaa *Koulutusrahastosta annetussa laissa (/)* tarkoitettu *koulutusrahasto*, jonka toimintaa valvoo Vakuutusvalvontavirasto. Aikuiskoulutustuen saajalle myönnettävän opintolainan valtioneuvoston liittyvät tehtävät hoitaa *Kansaneläkelaitos*.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2003.

4.

Laki**tuloverolain 92 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/1992) 92 §:n 10 kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

92 §

Verovapaat sosiaalietuudet

Veronalaista tuloa eivät ole:

 10) koulutus- ja erorahastosta annetun lain (537/1990) ja valtion virkamieslain (750/1994) mukainen eroraha ja ammattikoulutustuki;

Ehdotus

92 §

Verovapaat sosiaalietuudet

Veronalaista tuloa eivät ole:

 10) koulutus- ja erorahastosta annetun lain (537/1990) ja valtion virkamieslain (750/1994) mukainen eroraha ja ammattikoulutustuki *sekä koulutusrahastosta annetun lain (/) mukainen ammattitutkintostipendi*;

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
mikuuta 2003.

5.

Laki**Vakuutusvalvontavirastosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 29 päivänä tammikuuta 1999 Vakuutusvalvontavirastosta annetun lain (78/1999)
2 §:n 17 b kohta, sellaisena kuin se on laissa 53/2002, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

2 §

Valvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:

17 b) työttömyyskassoja, työttömyysva-
kuutusrahastoa ja koulutus- ja erorahastoa;

2 §

Valvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:

17 b) työttömyyskassoja, työttömyysva-
kuutusrahastoa ja *koulutusrahastoa*;

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tam-
mikuuta 2003.*